

Posebnosti mjeseca ramazana i ulaganje truda u njemu (Meka)

Hatib: dr. Mahir ibn Hamed el-Muajkili

28. šaban 1443. godine po Hidžri / 1. april 2022.

Hvala Allahu Koji je Svojim robovima podario odabранa vremena za činjenje dobrih djela, kako bi im oprostio grijeha, pobrisao loša djela, uviše stručio nagradu i podigao deredže kod Sebe. Svjedočim da nema boga osim Allaha, jedinog, Koji nema druga, Gospodara svih stvorenja, Onoga Koji obilno daruje, i svjedočim da je naš prvak i vjerovjesnik Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, Njegov rob i poslanik, poslan sa plemenitim vrlinama i časnim svojstvima, neka su na njega Allahov spas, mir i blagoslov, i na njegovu porodicu, ashabe, tabiine i sve one kojih ih slijede u dobročinstvu, sve dok traju Zemlja i nebesa.

O vjernici, oprućujem sebi i vama bogobojaznost. Bojte se Allaha i pokoravajte Mu se, i ne zanosite se dunjalukom i njegovim ukrasima, jer ćete ga napustiti i prijeći na drugi svijet. "Svako živo biće smrt će okusiti! I samo na Sudnjem danu dobit ćete u potpunosti plaće vaše, i ko bude od Vatre udaljen i u Džennet uveden – taj je postigao što je želio; a život na ovome svijetu je samo varljivo naslađivanje." (Ali Imran, 185)

Ummete islama, glavna svrha stvaranja čovjeka je da obožava svoga Stvoritelja, i na ibadetu se treba zasnivati kompletan čovjekov život. "Reci: 'Klanjanje moje, i obredi moji, i život moj, i smrt moja doista su posvećeni Allahu, Gospodaru svjetova, Koji nema saučesnika; to mi je naređeno i ja sam prvi musliman.'" (El-En'am, 162–163)

Allah, džellešanuhu, stvorio je ljudski rod s ikonskom potrebom za ibadetom. "I kad je Gospodar tvoj iz kičmi Ademovih sinova izveo potomstvo njihovo i zatražio od njih da posvjedoče protiv sebe: 'Zar Ja nisam Gospodar vaš?', oni su odgovarali: 'Jesi, mi svjedočimo.'" (El-A'raf, 172) Obožavanje Allaha je najčasniji stepen i najuzvišenija ambicija, kojima su opisani Allahu bliski meleki: "A oni koji su kod Njega ne zaziru da Mu se klanjaju, i ne zamaraju se, hvale Ga noću i danju, ne

malaksavaju” (El-Enbija, 19–20). Uzvišeni kaže o Svojim vjerovjesnicima i poslanicima: “I sjeti se robova Naših Ibrahima i Ishaka i Jakuba, sve u vjeri čvrstih i dalekovidnih.” (Sād, 45)

Uzvišeni je odlikovao našeg vjerovjesnika svojstvom ubudijjeta – robovanja Njemu Jedinom, a to je najuzvišeniji stepen Allahovih odabranih robova, i preveo ga je, u jednom dijelu noći, od Meke do Bejtul-Makdisa i uzdigao ga na nebo, a o čemu Uzvišeni kaže: “Hvaljen neka je Onaj Koji je u jednom času noći preveo Svoga roba iz Hrama časnog u Hram daleki, čiju smo okolinu blagoslovili kako bismo mu neka znamenja Naša pokazali. On, uistinu, sve čuje i sve vidi.” (El-Isra, 1)

Radi ostvarenja ovog uzvišenog cilja – ubudijjeta, Allah je objavio Svoje knjige i poslao Svoje vjerovjesnike i poslanike, sa radosnom viješću i opomenom, kako bi izveli ljude iz tmina neznanja na svjetlo ove vjere. Najpotpuniji, najbolji i najbliži Allahu su oni ljudi koji najviše slijede Pravi put i koji su dostigli najvišu razinu ubudijjeta – obožavanja Allaha. Naš Uzvišeni Gospodar voli Svoje bogobojažne robe, a neovisan je o njima. Njemu ne može koristiti ibadet pokornih, niti Mu može nauditi grijeh nepokornih. U hadisi-kudsiju, koji bilježi imam Muslim, Uzvišeni kaže: “O robovi Moji, vi nikada ne možete doći do onoga čime biste Meni štetu nanijeli, pa da Mi je nanesete, niti ikad možete doći do onoga što će Meni korist donijeti, pa da Mi je donesete. O robovi Moji, kad biste vi, i prvi i zadnji, i ljudi i džini, imali srce najpobožnijeg čovjeka, to ništa ne bi povećalo Moju vlast. O robovi Moji, kada biste vi, i prvi i posljednji, i ljudi i džini, imali srce najgoreg grešnika, to ništa ne bi umanjilo Moju vlast. O robovi Moji, kada biste vi, i prvi i posljednji, i ljudi i džini, stali na jedno mjesto, pa Meni svoje molbe i želje uputili, te Ja udovoljio svačijoj molbi i želji, to ne bi umanjilo ono što Ja imam ni onoliko koliko igla oduzme od mora kad se u njega zamoći. O robovi Moji, sve zavisi od vaših djela, koja su kod Mene sačuvana i prebrojana; i za koja će vas prema zaslugama nagraditi ili kazniti. Pa ko nađe nagradu i dobro, neka Allahu zahvali, a ko nađe kaznu i зло, neka ne kori nikog osim sebe.”

O vjernici, vrijednost ibadeta povećava se zavisno od vremena i mesta na kojem se obavlja, a pred nama je upravo jedno takvo vrijeme – dolazi nam plemeniti mjesec, veličanstvena sezona ibadeta, mjesec namaza, posta i Kur'ana i mjesec darežljivosti, dobrote i dobročinstva. Ramazan je jedan od darova koje Gospodar daruje Svojim robovima, u kojem se preljevaju Njegova milost, oprost, darežljivost i plemenitost, u njemu se otvaraju vrata Dženneta, a zatvaraju vrata Džehennema, u okove povezuju najnepokorniji šejtani, i Allahov glasnik doziva: "O ti koji želiš dobro, pozuri i prihvati se posla, a ti koji želiš зло, ustegni se." Ko isposti ramazan, vjerujući u Allaha i nadajući se Njegovoj nagradi, bit će mu oprošteni prošli grijesi. Ko bude klanjao noćni namaz u ramazanu, vjerujući u Allaha i nadajući se Njegovoj milosti, bit će mu oprošteni prošli grijesi. Ko provede Lejletul-kadr u ibadetu (namazu), vjerujući u Allaha i nadajući se Njegovoj nagradi, bit će mu oprošteni prošli grijesi. Ko bude klanjao teravih-namaz u džematu, i ostane sve dok imam ne završi namaz, bit će mu upisano kao da je cijelu noć klanjao noćni namaz. Postać ima dvije radosti: radost iftara i radost susreta sa svojim Gospodarom. Svaki musliman u ramazanu, svaki dan i svaku noć, ima dovu koja će biti uslišena. Blago onome ko iskoristi dane i noći ramazana.

Poštovani vjernici, koliko je ljudi koji su s nama postili prošli ramazan, jeli i pili, oblačili novu odjeću i uživali, a zatim im je, nenadano, došao edžel – smrtni čas, došla im je ona koja prekida slasti i prohtjeve, pa su napustili voljene i nastanili su zemlju, a i mi također idemo istim putem. Da se iko spasio od smrti, zasigurno bi se spasio prvak svih ljudi, Muhammed, alejhis-selam. "Nijedan čovjek prije tebe nije bio besmrтан; ako ti umreš, zar će oni dovijeka živjeti?" (El-Enbija, 34)

Molimo Allaha da nas poživi do ramazana, jer doživjeti ramazan velika je blagodat i počast od Allaha, džellešanuhu. Kada bi nastupio ramazan, Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, obradovao bi svoje ashabe njegovim dolaskom, radujući se zajedno s njima, kao što se navodi u hadisu Ebu Hurejre, radijallahu anhu, da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, tom prilikom govorio: "Došao vam je ramazan, blagoslovjeni mjesec, njegov post vam je Allah naredio. U njemu se otvaraju vrata

Dženneta, a zatvaraju vrata Džehennema i šejtani se povezuju u okove. U njemu je noć koja je bolja od hiljadu mjeseci, i kome bude uskraćeno njen dobro, zaista mu je uskraćeno veliko dobro.” (Ahmed) Uzvišeni kaže: “Reci: ‘Neka se zato Allahovoj blagodati i milosti raduju, to je bolje od onoga što gomilaju.’” (Junus, 58) Radujemo se ramazanu zbog toga što on sadrži uzroke postizanja Dženneta i spasa od Vatre. Radujemo mu se i zbog toga što je on mjesec učenja Kur’ana, i čvršćeg vezivanja za njega, na teoretskoj i praktičnoj razini. Srca ništa ne može usrećiti i oraspoložiti kao što je to ībadet i spominjanje Allaha. “... one koji vjeruju i čija se srca, kad se Allah spomene, smiruju – a srca se doista, kad se Allah spomene smiruju!” (Er-Ra’d, 28)

Naš Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, učio je Kur'an pred Džibrilom, alejhisa-selam, svake noći ramazana. Ibn Abbas, radijallahu anhuma, kazuje: “Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, bio je najdarežljiviji čovjek, a najdarežljiviji je bio u ramazanu kada mu je dolazio Džibril, alejhisa-selam, svaku noć, sve do kraja ramazana. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, učio je Kur'an pred njim, a kada bi se sreo sa Džibrilom, bio je darežljiviji od vjetra koji kišu nosi.” (Buhari i Muslim) Zbog toga su naši plemeniti prethodnici, koji su se inače trudili da prouče što više hatmi, nastojali da u ramazanu povećaju broj hatmi, zbog vrijednosti i odabranosti tog vremena. Mjesec ramazan je mjesec čitanja i učenja Kur’ana i razmišljanja o njegovim ajetima.

Sreća i smirenost su u poštivanju Allahove Knjige, njenom učenju, vraćanju njoj i slijedenju njene upute, a nesreća i propast su u okretanju od nje i njenom izbjegavanju. Uzvišeni kaže: “U mjesecu ramazanu počelo je objavlјivanje Kur’ana, koji je putokaz ljudima i jasan dokaz Pravoga puta i razlikovanja dobra od zla. Ko od vas u tom mjesecu bude kod kuće, neka ga u postu provede, a ko se razboli ili se na putu zadesi, neka isti broj dana naposti – Allah želi da vam olakša, a ne da poteškoće imate – da određeni broj dana ispunite, i da Allaha veličate zato što vam je ukazao na Pravi put, i da zahvalni budete. A kada te robovi Moji za Mene upitaju, Ja sam, sigurno, blizu: odazivam se molbi molitelja kad Me zamoli. Zato neka oni pozivu

Mome udovolje i neka vjeruju u Mene, da bi bili na Pravome putu.” (El-Bekara, 185–186)

O vjernici, zaista grijesi i nepokornost Allahu čine tvrdim ljudsko srce i udaljavaju onoga ko ih čini od vrata dobra, i zato je važno da prije ramazana učinimo iskrenu tevbu, vrata tevbe su otvorena, a Božija dobrota srušta se svakog jutra i svake večeri. On pruža Svoje ruke noću da bi oprostio onima koji su griješili danju, i pruža Svoje ruke danju da bi oprostio onima koji su griješili noću. Iz milosti doziva Svoje robove i kaže: “Reci: ‘O robovi Moji koji ste se prema sebi ogriješili, ne gubite nadu u Allahovu milost! Allah će, sigurno, sve grijehe oprostiti; On, doista, mnogo prašta i On je milostiv.’” (Ez-Zumer, 53)

Ako su naši grijesi mnogobrojni, Allahov oprost veći je od toga. Enes b. Malik, radijallahu anhu, prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kazao: “Uzvišeni Allah kaže: ‘Čovječe, dokle god Me budeš molio i budeš se nadao, Ja ću ti praštati grijehe ma koliki oni bili, i neću se obazirati ni na šta! Čovječe, kada bi ti grijesi dopirali do nebeskog horizonta, a potom ti od Mene zatražio oprost, Ja bih ti oprostio, ne obazirući se ni na šta! Čovječe, uistinu, da Mi dođeš s količinom grijeha koja bi ispunila prostor na Zemlji i sretneš Me a da Mi ništa nisi smatrao ravnim, Ja bih ti došao s isto toliko oprosta!’” (Tirmizi, sahīh)

Najbolje čime možemo dočekati ramazan jeste čišćenje nutrine od zavisti, mržnje i zlobe. Ramazan je sezona praštanja, a naš Uzvišeni Gospodar je Onaj Koji prašta i voli praštanje i one koji praštaju. Onaj ko voli da mu Allah oprosti, neka i on oprosti Njegovim stvorenjima, i ko voli da mu Allah pređe preko pogreški, neka i on pređe preko pogreški Njegovih stvorenja. Ko bude olakšavao stvorenjima i praštao im, Njegov Stvoritelj će mu uzvratiti na isti način, na dunjaluku i ahiretu. Praštanje bližnjima, sa vjerskog stanovišta, potvrđenije je, zbog bliskog kontakta i lakše mogućnosti da se desi greška.

Poštovani vjernici, mjesec posta je mjesec oslobođanja od Vatre, Kuće poniženja. Allah, džellešanuhu, svakog dana i noći ramazana nekoga oslobodi od Vatre, pa potrudimo se, koliko god možemo, da sebe oslobođimo od Vatre i pokažemo našem

"KOLIKO GOD ZNAČAJNA ULOGA HATIBA BILA ZA USPJEH NJEGOVE HUTBE,
NIŠTA MANJE NE ZAOSTAJE NI ODABIR TEME, ODNOSNO MATERIJE
KOJU TOKOM HUTBE ELABORIRA." (PREPOROD)

HUTBE

Plemenitom Gospodaru ono najbolje od nas, tako što ćemo Mu se približiti činjenjem različitih vrsta pobožnih djela, obaveznih i dobrovoljnih. Najveći neuspjeh je ostati bez Božijeg oprosta u ramazanu. Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: "Propao je čovjek koji doživi ramazan, a zatim on prođe, a ne bude mu oprošteno." Što se tiče nagrade za postače, ona je poznata samo Allahu i On je obećao je da će na Sudnjem danu nagraditi strpljive bez računa, a post je jedan od najvećih oblika strpljivosti. Niko osim Allaha ne zna kolika je njegova nagrada i koliko će biti uvećana njegova djela. Allah, džellešanuhu, rekao je: "Post je Moj i Ja za njega posebno nagrađujem." (Buhari i Muslim)

